HELYI KIADÁSOK

HELYI (MEGSZÁLLÁSI) KIADÁSOK, MAGÁNPOSTÁK GYŰJTŐINEK
SZAKCSOPORTJA

2014. február 1 (20) szám

Készítette: FILEP LÁSZLÓ

MEGHIVÓ

2014. március 6-án 14^{30} órakor tartjuk
a MABÉOSZ „Visnya Sándor”
Hagyományos Gyűjtői Szakosztályának
beszámoló és tisztújító taggyűlését
a Magyar Bélyeggyűjtők Háza 101. termében.

A Szakosztályon belül működő
Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja
a Szakosztály taggyűlését követően tartja
beszámoló és tisztújító taggyűlését,
melyen várjuk valamennyi tagunk megjelenését!

Határozatképtelenség esetén a megismételt taggyűlésre
30 perccel később kerül sor, mely az eredeti napirendi pontokkal,
a jelenlévők létszámától függetlenül határozatképes.

A beszámoló és tisztújító taggyűlés napirendje:

1. A vezetőség beszámolója a Szakcsoport 2010-2013. évi tevékenységéről
2. Tisztújítás:
   Jelöltek:
   - a Szakcsoport elnökének: Barabássy Miklós:
   - a Szakcsoport titkárának: Dr. Bodor Mihály:
3. A Szakcsoport 2014. évi munkaterve megvitatása
4. Egyebek
   - Szakcsoport tiszteleti tagnak jelölve, posztumusz Flasch Dezső
     posztumusz Dr. Szigeti Lajos

Határozatképtelenség esetén a megismételt taggyűlésre
30 perccel később kerül sor.

A megismételt taggyűlés az eredeti napirendi pontokkal, a jelenlévők létszámától függetlenül határozatképes.

Kérjük a Szakcsoport minden tagját, hogy tekintse kötelességének a beszámoló és tisztújító taggyűlésen való részvételt.

---------- o ----------

Beszámoló jelentés a MABÉOSZ „Visnya Sándor” Hagyományos Gyűjtői Szakosztályon belül működő *Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja* 2010-2013. évi munkájáról

Elnök: Barabássy Miklós
Titkár: Dr. Bodor Mihály
Szakcsoport jelenlegi taglétszáma 23 fő.

A MABÉOSZ „VISNYA SÁNDOR” Hagyományos Gyűjtői Szakosztályának részeként működik a szakcsoport. Sajnos, a kezdeti lendület erősen megtört, a részvételben jelentős visszaesés következett be, az összejöveteleken résztvevők száma nagyon alacsony.

Miután Szakcsoportunk tagsága jelentős átfedést mutat más szakosztályok tagságával, természetesen tagjaink is tartottak előadást más rendezvényeken is és részt vettünk a MABÉOSZ többi Szakosztályában folyó munkákban. Szakcsoportunkból többen a Magyar Filatéliai Tudományos Társaság (Mafitt), a Slovenská Filatelistická Akadémia (SFA – Szlovák Filatéliai Akadémia) és több

más, magyar és külföldi filatéliai szervezet tagjai. A Szakcsoport több tagja hivatalos bélyegszakértő, egy tagunk igazságügyi bélyegszakértő.

A Szakcsoport tagjai jelentős irodalmi tevékenységet is folytatnak – cikkek, tanulmányok, előadások – ki kell emelni †Dr. Szigeti Lajos, Barabássy Miklós és Filep László tagjainkat.

A Szakcsoport **HELYI KIADÁSOK** című lapjának az eltelt időszakban 6 száma jelent meg, összesen 58, A5-ös oldalon. Komoly probléma a közlésre szánt írások elmaradása.

Havonta, minden hónap első csütörtökjén, 15 órakor a Magyar Bélyeggyűjtők Háza 101. termében a szakosztályi összejövetel keretében találkozunk.

A Szakcsoport 2014. évi programja – az elfogadott munkaterv alapján:

A *Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja* tevékenysége továbbra is a Szakosztály üléseinek keretein belül zajlik. Szakosztályi ülések: január 2, február 6, március 6 - éves beszámoló és tisztújító taggyűlés, március 6 - Szakcsoport éves beszámoló és tisztújító taggyűlés, április 3, május 8, június 5, július 3, szeptember 4, október 2, november 6, december 4.

A szakcsoport **HELYI KIADÁSOK** című lapja időszakosan jelenik meg.

Lehetőséget biztosítunk minden (nem szakosztályi tag) gyűjtő számára is, hogy a **HELYI KIADÁSOK** című lapunk friss számaihoz interneten hozzájussanak.

A Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja újjáalakuló ülése résztvevői (balról jobbra): Zentai János, Visnyovszki Gábor (takarva), Kardhordó Kálmán, †Dr. Szigeti Lajos, Jakab Géza, Török László, Dr. Rill Attila, Kostyál Ferenc, Láng József, Filep László, ifjabb Filep László, Horváth Lajos (fotó: Szücs Károly)

Tervezzük a Szakcsoport tagjainak közös részvételét különböző kiállításokon és azok rendezvényein, valamint a *Filatéliai nyílt nap a Bélyegmúzeumban* március 1-én, ahol Barabássy Miklós, az 1919-es felülnyomások hamisítványainak felismerhetőségéről tart előadást.

A Szakcsoport gazdálkodásáról:

A Szakcsoport önálló gazdálkodást nem folytat.

Budapest, 2014. március 6.

Barabássy Miklós sk. *Dr. Bodor Mihály* sk.
a MABÉOSZ „Visnya Sándor" Hagyományos Gyűjtői Szakosztályon belül működő
Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja
elnöke titkára

---------- o ----------

A Szakcsoport tisztújításáról

A MABÉOSZ „VISNYA SÁNDOR" Hagyományos Gyűjtői Szakosztályának részeként, a 2010. január 7-i szakosztályi ülésen újjáalakult a *Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja*, melynek tagjai 2010. május 27-én, a Szakosztály éves tisztújító taggyűlésén választották meg a Szakcsoport vezetőségét. Társelnökök: Barabássy Miklós és Dr. Szigeti Lajos, titkár: Dr. Bodor Mihály. Dr. Szigeti Lajos társelnök 2012. decemberében bekövetkezett elhunyta óta Barabássy Miklós vezeti a Szakcsoportot,de sajnos neki munkája miatt sok időt kell külföldön töltenie – azonban szeptembertől nyugdíjba vonul és attól kezdve folyamatosan Magyarországon tervezi az életet.

A Szakcsoport vezetőségét a taggyűlés választja meg legfeljebb 4 éves időtartamra, a Szakosztály választási ciklusával azonosan – ezért kerül sor most a tisztújításra.

Miután az emailban kiküldött lehetőség szerint, hogy minél hamarabb, de legkésőbb február 12-én (szerda estig) közölje a tagság, ha javasolna valakit a Szakcsoport vezetőségébe – a javasolt nyilatkozatával, hogy elfogadja a jelölést – nem sok visszajelzés érkezett. Természetesen ez a határidő *csak* a **HELYI KIADÁSOK** jelen számába való előzeteshez kellett – a jelölés lehetősége egészen a szavazás megkezdéséig nyitott! Kérjük minden tagunkat, hogy aki kedvet érez valamilyen funkció betöltésére – nyugodtan jelölje saját magát!

Tájékoztatásul közlöm, hogy eddig a következő jelölések érkeztek:

- a Szakcsoport elnökének: Barabássy Miklós:
- a Szakcsoport titkárának: Dr. Bodor Mihály:

Valamennyi eddigi jelölt nyilatkozott, hogy elfogadja a jelölést. A Szakosztály Működési Szabályzata szerint egy személy több tisztséget is betölthet.

Kérjük tagjainkat, hogy ha nem tudnak személyesen eljönni, akkor az új vezetőség minél nagyobb legimitása érdekében – a Szakosztály Működési Szabályzata szerinti lehetőségekkel élve – legyenek szívesek *írásbeli meghatalmazással megbízott útján* illetve *írásban*, levélben vagy interneten, a tag bejelentett email címéről, a Szakosztály titkára számára küldött emailban szavazni.

---------- o ----------

Könyvismertetés:

Horváth Lajos: Hungarika Kárpátalján 1920-2012

Kárpátaljai Postatörténeti füzetek 12.

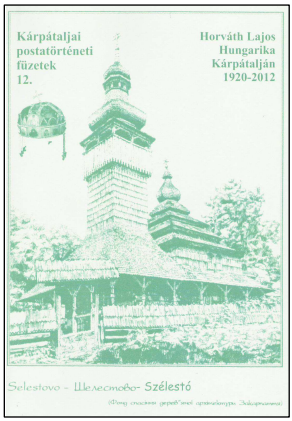

A *Helyi (megszállási) kiadások, magánposták gyűjtőinek szakcsoportja* újjáalakuló ülésén – mint egyik újjáalakító tag – részt vett az ismert szakíró, Horváth Lajos történész-levéltáros, az Országgyűlés Hivatalának nyugalmazott szakfőtanácsosa, a Magyar Filatéliai Tudományos Társaság (Mafitt) Gervay Mihály díjas tagja, aki az újjáalakuló ülésen mutatta be készülő Kárpátalja monográfiájának (akkor) legújabb, hetedik füzetét.

Azóta már megjelent a legutolsó, 12. füzete is – mégpedig különleges alkalomból: *Horváth Lajos 75. életéve alkalmából* (melyhez ezúton is gratulálunk!) olvasható az impresszum oldalon. A nagy sikerű Kárpátalja füzetsorozat első darabja 2005-ben került az olvasókhoz, Kárpátalja postatörténeti kronológiájával, majd sorban a többi. 10 füzetben 10 korszak és a kronológia melletti másik tematikus füzet, a mostani, a sorozatot lezáró hungarika füzet.

Az előszóban mintegy ars poetikaként olvasható a szerző tollából a következő: *„Kárpátalja postatörténetét korszakonként {…} haladva tártuk fel {…} egy majdan megírandó kárpátaljai postatörténeti monográfiához. Már csak önvédelemből is szükséges, hogy valaki a magyar történelemben jártas írja meg ezt és tegye le a nemzet asztalára. Mert a gazdagnak látszó Kárpátalja postatörténeti irodalom többnyire külföldiek kezén keletkezett, akik csekély mértékben ismerik a valódi magyar történelmet. Anélkül pedig képtelenség hiteles képet nyerni és továbbadni Kárpátalja postatörténetéről.”*

A Kárpátaljával kapcsolatos hungarikákat bemutató füzetben a neves történész-levéltáros szerző, az Országgyűlés Hivatalának nyugalmazott szakfőtanácsosa előbb körbejárja a hungarika fogalmát, majd a kárpátaljai hungarikákat ismerteti, 9 témakörben.

A 48 oldalas füzet II. fejezetében a Kárpátalja hungarika katalógus 8 részben, bőséges képanyaggal ismerteti az egyes hungarikákat, a bélyegektől a különféle bélyegzéseken és díjjegyeseken át a levélzárókig. A válogatás bevallottan önkényes és

vitákra ingerlő. *„Lehet-e a kárpáti barnamedve hungarikum? {…} A barnamedve nem kifogásolt a magyar állam (ban) sem, sőt csapatjelvényként {…} alkalmazni lehet.”* Kérdez és indokol az utószóban.

A füzet végén jegyzetek és irodalomjegyzék segítik a további tájékozódást. A füzetet lektorálta Voloncs Gábor, kiadó-szerkesztő Gidófalvy Péter. Kapható a szerzőnél (Horváth Lajos, 2112 Veresegyház Kölcsey u. 12.), a Hobbi Fila Bélyegboltban (1072 Budapest, Akácfa u. 10.), a Szabolcsi Bélyegújság Szerkesztőségénél (4461 Nyírtelek József A. u. 41.) és a Hagyományos Gyűjtői Szakosztály összejöveteleim. Ha valaki a füzet elolvasása után kedvet kapna jobban elmélyülni Kárpátalja történetében, annak figyelmébe ajánlanám az eddig megjelent Kárpátaljai Postatörténeti füzetek számait, melyek a fenti helyeken még korlátozottan beszerezhetők.

(Horváth Lajos: Hungarika Kárpátalján 1920-2012 - Kárpátaljai Postatörténeti füzetek 12, Nyírtelek, 2012. Kiadó Gidófalvy Péter, ára 1.000,- Ft)

-efel-

---------- o ----------

Nyíregyháza díjjegyes levelezőlap

Megjelent a 2010. október 8-án elhunyt Dr. Bernáth Gábor poszthumusz könyve, *Nyíregyháza I. és II. kiadás bélyegei, Nyíregyháza levelezőlapok (1944-1945)* címmel. Az igényes kivitelű, több mint 100 színes képet tartalmazó könyvet a család magánkiadásában vehetjük kézbe. A mű a modern magyar filatélia egy még nem teljesen feldolgozott foltjával, a nyíregyházi szükségbélyegekkel és díjjegyes levelezőlapokkal foglalkozik, a szerző családja szerkesztésében.

Dr. Bernáth Gábor könyve 27. oldalán javítja a díjjegyes levelezőlapoknak az eddigi irodalmakban közölt forgalmi idejét: „**mindhárom típusú levelezőlapot 1944. december végén hozták forgalomba** és 1945.február vége utáni használatuk már igen ritka” (kiemelés az eredeti szerint). Módomban áll bemutatni egy 1945. március 12-én felhasznált Nyíregyháza helyi III. kiadású, 20 fillér névértékű díjjegyes levelezőlapot, melyet Nyírtass postahivatalánál (Nyíregyházától északkeletre, mintegy 38 km távolságra) adtak fel, Budapestre címezve (1. ábra). A bemutatott lapnak már az előbbiekben is „igen ritka” minősítésen a 84. oldalon lévő mondat: „A nyíregyházi kiadású bélyegeknek és levelezőlapoknak nem nyíregyházi felhasználása rendkívül ritka!” emel egy fokozatott.

Az általam bemutatott díjjegyes levelezőlap feladójánál nyíregyházi cím van feltüntetve, ebből a levelezésből több különböző küldemény ismert – innen tudjuk, hogy a feladó SZILÁGYI SÁNDOR adóhivatali tisztviselő. A lap keltezéséből kiderül, hogy azt „*Vonatban*” írta a feladó (2. ábra) és így került a lapra „NYÍRTASS A” ellenőrzőbetűs hely- kelet-bélyegzése. Miután a könyv címoldali belső borítóján és előzéklapján megtalálható Kelet-Magyarország térképe, alatta magyarázó szöveggel, mely szerint „Zöld szín jelöli a díjjegyes levelezőlapok postára adásának helyeit.”

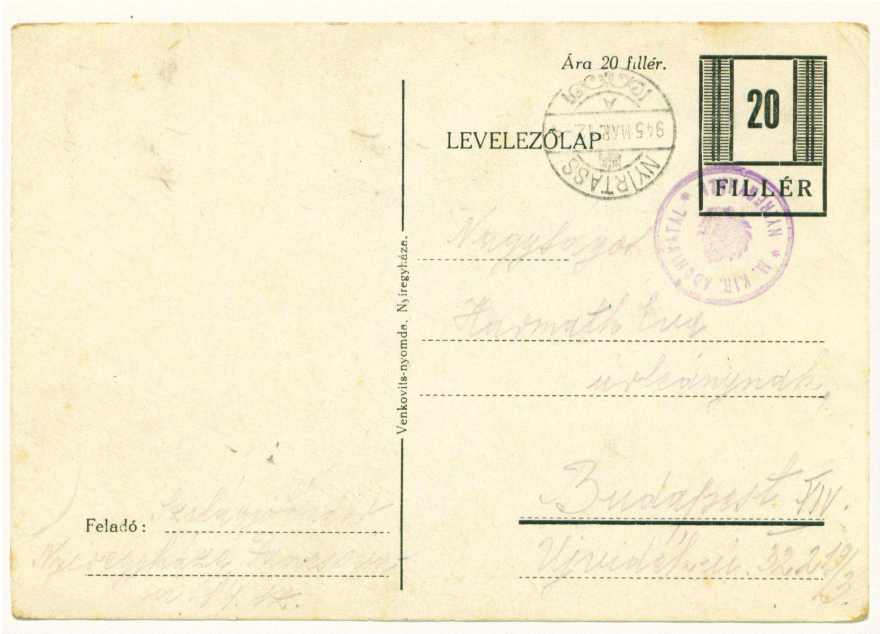

1. ábra: A levelezőlap előoldala

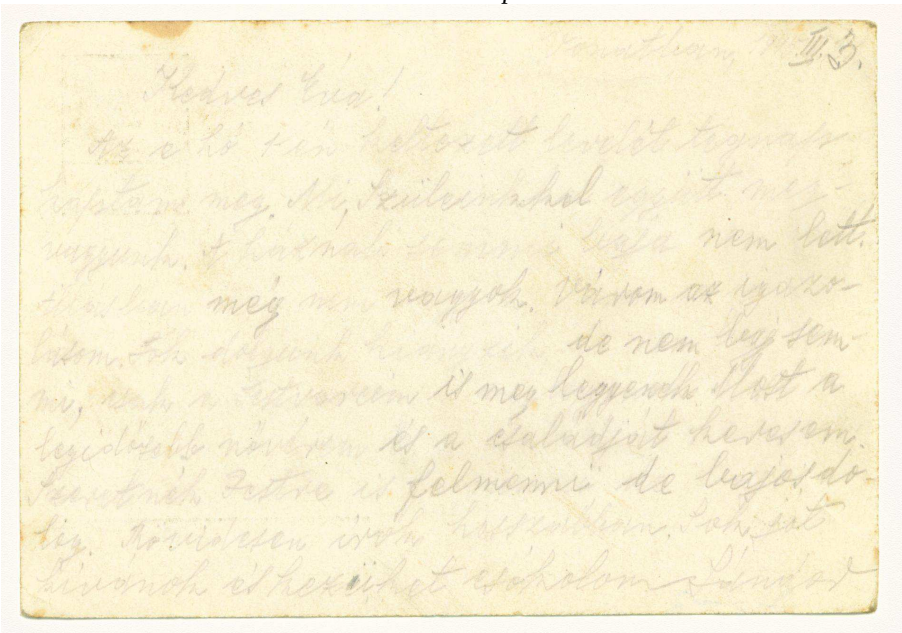

2. ábra: A levelezőlap hátoldala

Zöld színnel csak három helység van jelölve: *Nyíregyháza*, *Nyírtét és Nyírtura* – Nyírtass nincs jelölve, onnan eddig küldemény nem volt ismert. Az „igen ritka” majd „rendkívül ritka” meghatározások után még mit lehet írni?

A bemutatott küldemény egy III. kiadású, 20 fillér névértékű díjjegyes levelezőlap, melynek középen elhelyezett osztóvonalán „Venkovits-nyomda, Nyíregyháza.” szöveg és a bélyegkép mellett baloldalon „Ára 20 fillér” kurzív betűs szöveg olvasható. (A lap Dr. Bernáth Gábor besorolása szerint IIIb típusú.) A díjjegy bal alsó sarkán a pénzügyigazgatóság „M. KIR. ADÓHIVATAL NYÍREGYHÁZA” feliratú, babérlombokkal díszített, koronás magyar címeres, 25-26 milliméteres, kétkörös, ibolyaszínű hivatali bélyegzése található, mint előértéktelenítő bélyegzés. (Dr. Bernáth Gábor a 38. oldalon foglalkozik a pénzügyigazgatóság bélyegzésével, megállapítja, hogy „**A bélyegek és a levelezőlapok túlnyomó többségén az adóhivatali bélyegző lenyomata közel egyenes állású.** Az erősen ferde állású adóhivatali bélyegzések viszonylag ritkák, míg **a fordított állású adóhivatali bélyegző-lenyomatú bélyegek ritkák** (kb. 3-4 %).” (kiemelés az eredeti szerint).

A 3. ábrán bemutatott, 20 fillér névértékű benyomott díjjegy képe és mérete azonos az I. kiadású, 20 fillér névértékű bélyeg képével:

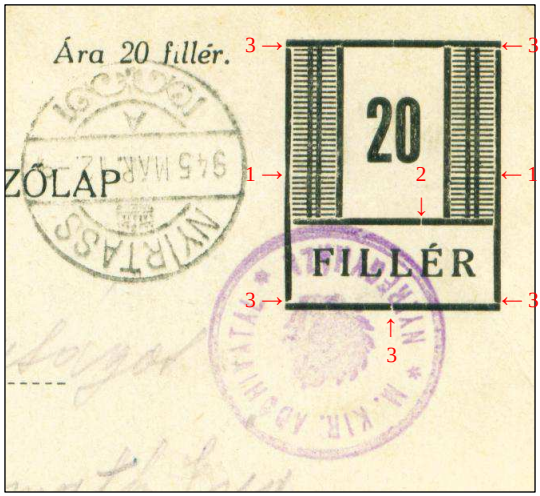

3. ábra: A díjjegy és a bélyegzések nagyított képe

1: metszetjel: mind a bal, mind, mind a jobb körzetdarabon az alulról számolt 8. és 9. vízszintes vonal között a távolság 0,3 milliméter, szemben a többi 0,2 milliméteres távolságával. Ez a metszetjel valamennyi bélyegkiadás valamennyi címletén és a díjjegyeken is megtalálható.

2: ismertetőjel: a „FILLÉR” értékjelzést övező téglalap alakú keret felső vonala a jobb végétől mért 7,4 milliméter távolságban megszakad. Ez az ismertetőjel a legtöbb bélyegen és díjjegyen megtalálható.

3: ismertetőjel: a vízszintes és függőleges vonalakból összeállított keretek vonalainak illesztési hibái. Ezek az ismertetőjelek – különböző intenzitással – többnyire megtalálhatók a bélyegeken és a díjjegyeken is.

A levelezőlapon – korából adódóan – néhány gyűrődésnyom és kis elszíneződések láthatók, a fekete ceruza-írás néhol elhalványodott – ezeknek ellenére *szép kiállítási példány.*

Filep László